

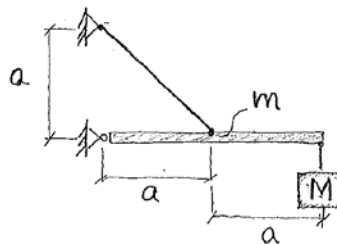
Tentamen i Mekanik för V och Bi, VSM010, 2012-08-23 kl. 14-19

Problemdelen

Tentamensuppgifterna i mekanik är indelade i en teori- och begreppsdel och en problemlösningsdel. Problemdelen (denna del) består av 8 uppgifter som skall besvaras med fullständiga lösningar och ger maximalt 50 poäng. Underkänd uppgift ger noll poäng, godkänd uppgift ger lägst 3 poäng. För godkänd tentamen och slutbetyg i mekanik krävs minst 30 poäng. Poängen räknas som summan av resultaten från teori- och begreppsdel och problemlösningsdelen (eventuell bonuspoäng från posterpresentationen gäller endast första ordinarie tentamenstillfälle). Uppställda ekvationer skall motiveras och beräkningarna redovisas så att de utan svårighet kan följas. Endast **en** uppgift får förekomma på varje papper, eftersom tentamen vid rättning ska kunna delas upp i en hög för varje uppgift. **Skriv namn på alla papper.**
Hjälpmiddel: Kursboken, egen formelsamling och ej programmerad fickräknare.

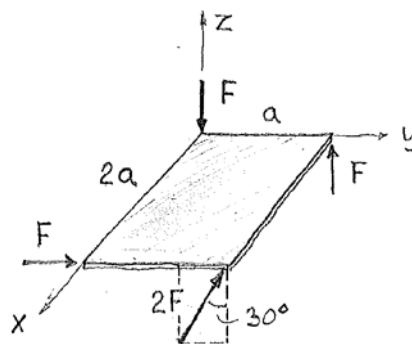
Uppgift 1 (6 p)

Betrakta en lastbom som bär upp en vikt med massan $M=300\text{kg}$. Bommen som har massan $m=100\text{kg}$, är fäst med hjälp av en friktionsfri led. Bommen hålls i jämvikt med hjälp av en vajer enligt figuren. Avståndet $a=1\text{m}$. Bestäm spännkraften i vajern och reaktionskraften på bommen vid leden.

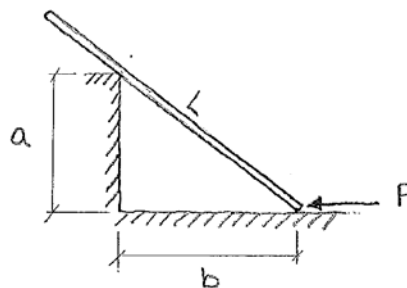
Uppgift 2 (6 p)

Den tunna plattan angrips av fyra krafter enligt figuren. Avståndet $a=1.2\text{m}$ och kraften F har värdet 200N . Kraften med beloppet $2F$ verkar i ett plan parallellt med yz -planet. Bestäm ett ekvivalent system med en resulterande kraft $\mathbf{R}$ och ett kraftpar $\mathbf{M}_o$ för det i figuren givna kraftsystemet, om resultanten placeras i origo. Ange svaret på vektorform.

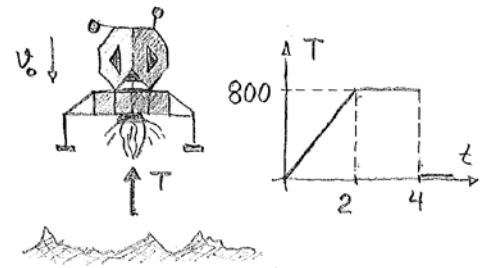
Uppgift 3 (7 p)

Figuren visar ett vertikalt plan med en homogen jämntjock stång med längden $L=7\text{m}$ och massan $m=100\text{kg}$. Statiska friktionstalet $\mu_s=0.4$ i båda kontaktpunkterna. Beräkna den minsta kraft P som krävs för att rubba stängen ur sitt jämviktssläge. Avstånden $a=3\text{m}$ och $b=4\text{m}$.

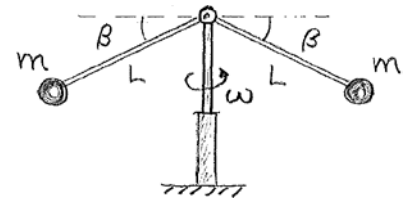
Uppgift 4 (6 p)

Månlandaren som har massan $m=200\text{kg}$ är på väg ner mot månens yta med en hastighet $v_0=6\text{ m/s}$ när bromsraketerna startas och är i gång under 4s. Kraften T (angiven i N), som verkar på månlandaren är en funktion av tiden (t s) som ges av grafen. Bestäm farkostens hastighet v_1 vid tiden $t_1=5\text{ s}$ om man antar att den ännu inte landat utan befinner sig strax ovanför månens yta. Tyngdaccelerationen på månen $g_m=1.62\text{ m/s}^2$.

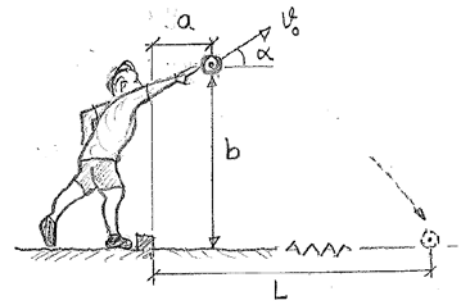
Uppgift 5 (6 p)

Två lika kulor, vardera med massan $m=3\text{kg}$ är fastsatta på två lika långa lätta stänger med längden $L=0.5\text{m}$. Stängerna är infästa med en friktionsfri led som sitter på en vertikal roterande stång som roterar med vinkelhastigheten $\omega=6\text{rad/s}$. Bestäm vinkeln β vid den aktuella vinkelhastigheten.

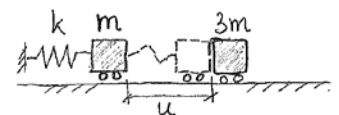
Uppgift 6 (6 p)

En kulstötare skickar iväg kulan med hastigheten v_0 med vinkeln $\alpha=40^\circ$ enligt figuren. Kulan lämnar handen från en position $a=0.8\text{m}$ framför plankan och $b=2.2\text{m}$ över marken. Stötlängden $L=20\text{m}$. Hur stor är då utgångshastigheten v_0 ? Luftmotståndet försummas. Ledning: Räkna i ett koordinatsystem som har y-axeln genom kulan i utgångsläget.

Uppgift 7 (6 p)

En vagn med massan m hänger fast i en fjäder med fjäderkonstanten k . Fjädern är från början hoptryckt sträckan u . Vagnen med massan m släpps från vila och träffar en stillastående vagn med massan $3m$. Fjädern är vid stöten i sitt ospända läge enligt figuren. Stöten är oelastisk och vagnarna fastnar ihop. Beräkna hur långt de sammanhängande vagnarna färdas innan de vänder och dras tillbaka av fjädern. Massan $m=2\text{kg}$, $k=150\text{N/m}$ och $u=0.2\text{m}$.

Uppgift 8 (7 p)

Ett hjul i form av en homogen cirkulär skiva med massan m och radien r rullar i plan rörelse i kontakt med ett fixt plant horisontellt underlag. Hjulet påverkas av ett konstant moment M enligt figuren. Antag att hjulet rullar utan att glida. Bestäm hjulets acceleration i centrum a_0 uttryckt i de givna variablerna. (Tabelluttryck för tröghetsmomentet får användas.) Ansätt sedan att det statiska friktionstalet i kontakten mellan hjul och underlag $\mu_s=0.6$, massan $m=50\text{kg}$ och radien $r=0.7\text{m}$. Vid vilket värde på momentet M börjar hjulet att slira?

